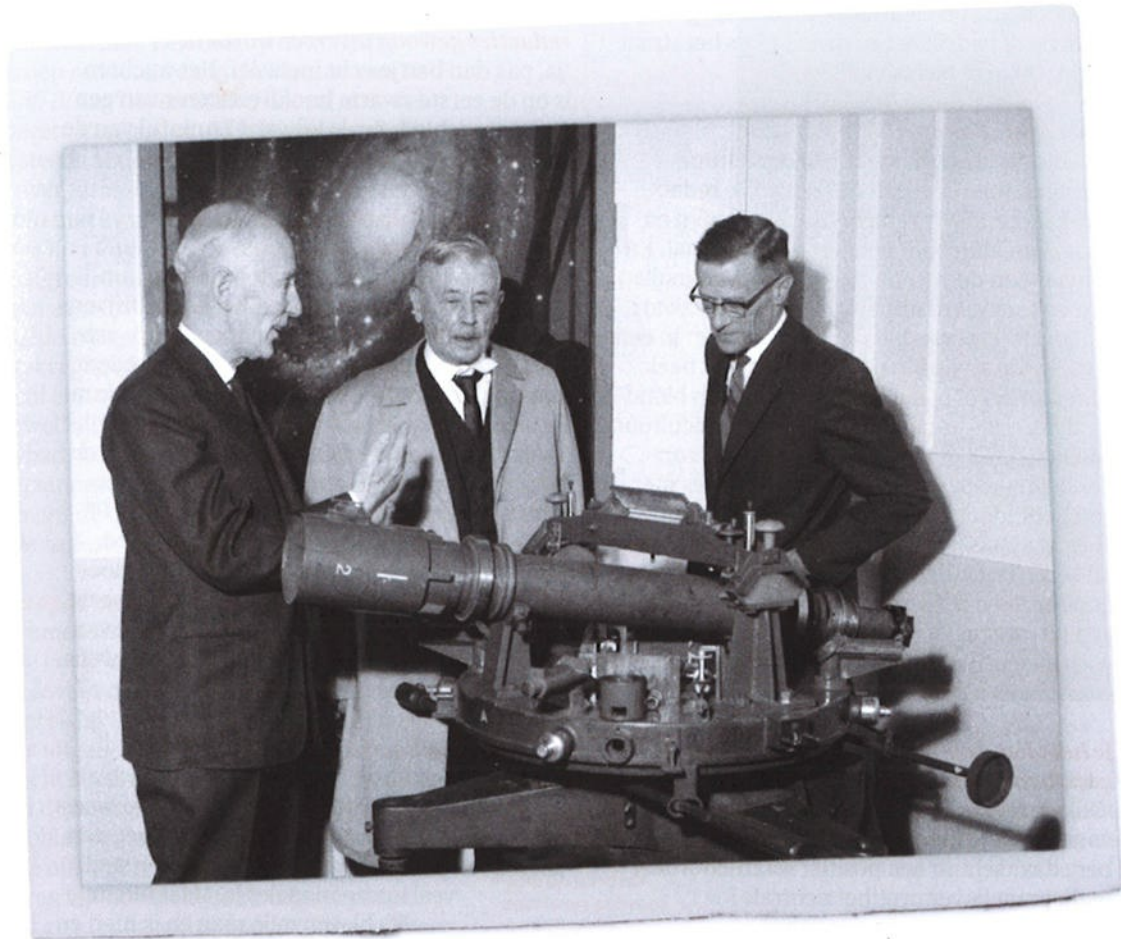

object uit een Leidse collectie

Wie via zijn mobiele telefoon kijkt waar hij zich op aarde bevindt, maakt gebruik van satellieten. De eerste kunstmaan was de Sputnik, een satelliet die door de Russen in 1957 in een baan om de aarde werd gebracht. De wetenschap is met tussenstappen naar die satellieten toegroeid – en astronomen gebruiken altijd diverse apparaten om de stand van de hemellichamen te bepalen. De drie mannen op deze foto kijken in de Leidse Sterrewacht naar een azimutkijker, een meetinstrument voor de positie van de sterren. Die azimutkijker werd tussen 1931 en 1951 door diverse Leidse sterrenkundigen in Kenia gebruikt

voor de meting van de positie van 1500 hemellichamen.

De expeditie vonden plaats in Kenia omdat de omstandigheden voor de observatie van het heelal daar het beste leken: dicht bij de evenaar, op redelijke hoogte en met een aardig klimaat. Deze foto werd gemaakt in mei 1961, toen de Leidse Sterrewacht 100 jaar bestond. Links staat Jan Oort, beroemd Leids astronoom, die iets over de azimutkijker lijkt uit te leggen; in het midden de toenmalige Leidse rector Gerhard Sevenster. Het apparaat was op dat moment al historisch en had zijn taak vervuld, als tussenstap op weg naar de satellieten en ons mobieltje. ■